

Càritas insta a corregir les traves d'accés a l'Ingrés Mínim Vital

Dm, 1/06/2021 per Catalunya Religió

([Càritas Terrassa](#)) L'1 de juny es compleix un any de l'aprovació de l'Ingrés Mínim Vital, amb l'entrada en vigor del Reial decret llei 20/2020 de 29 de maig. Aquesta mesura –que Càritas va incloure entre de les vuit [Propostes polítiques](#) que, sota el títol “Per una societat més justa”, es van presentar a tots els grups polítics davant les eleccions legislatives de 2019— va ser rebuda amb satisfacció per totes les entitats socials, encara que des del primer moment es van assenyalar les llacunes que impedièien l'accés a aquesta prestació de moltes persones en situació de pobresa i exclusió social.

Modificacions del Govern i esmenes en el Congrés

Conscients d'aquestes deficiències, el propi Govern ha anat introduint modificacions per aconseguir ajustar la normativa al que expressa la seva Exposició de Motius, que el IMV protegeixi de manera estructural a la població més vulnerable. En data d'avui, són ja 5 les modificacions aprovades via Reial decret llei.

Dins d'aquestes cinc reformes del RDL de maig de l'any passat que s'han dut a terme –alguna cosa fins a un cert punt justificable donat l'enorme celeritat amb la qual es va implementar aquesta mesura a causa de l'impacte social de la pandèmia—, algunes han incorporat demandes de les organitzacions socials perquè el IMV arribi de manera real als qui estan en situació de pobresa i exclusió, modificant aspectes de la norma que ho impedièien. És el cas dels canvis introduïts en l'RDL 3/2021 de 2 de febrer passat, que han estat positius. Hi ha hagut altres modificacions que no afavoreixen a les persones als qui va dirigida aquesta cobertura, com succeeix amb la reforma de l'art. 25.

Al costat d'això, cal recordar que el desenvolupament reglamentari de la norma

està encara pendent.

Ara mateix, en el Congrés té lloc el procés de millora del citat Reial decret, el període d'esmenes del qual es tanca en els pròxims dies. I aquesta mateixa setmana, Càritas ha remès a tots els grups parlamentaris i als Ministeris implicats una nova proposta d'esmenes, ajustada als canvis que s'han anat produint en la normativa des de la seva aprovació

L'objectiu d'aquesta intervenció de Càritas davant els òrgans legislatius és, com ha fet des de l'aprovació del IMV fa ara un any, instar els poders públics a escometre les reformes necessàries per a garantir de manera efectiva un ingrés mínim a les persones en situació de pobresa.

Només el 16% de les famílies acompanyades per Càritas perceben el IMV

Per pròpia experiència, Càritas coneix les serioses limitacions d'accés que presenta aquesta cobertura. Segons les dades de l'Observatori de la Realitat social de Càritas, a data del mes de febrer de 2021, 258.000 persones acompanyada per Càritas viuen en llars que no compten amb cap ingrés econòmic i 825.000 persones acompanyades per Càritas estan en situació de pobresa severa. Així mateix, es comprova que, davant aquestes situacions, tenim un sistema de garantia d'ingressos que brinda poca protecció:

El 48% de les famílies ateses per Càritas no han rebut suficient informació com per a tramitar l'Ingrés Mínim Vital (IMV). Això implica que hi ha poques sol·licituds i que, si sumem les denegacions i els casos que encara estan esperant resposta, només el 16% de les famílies acompanyades per Càritas són perceptores del IMV al maig de 2021.

Canvis proposats per Càritas

Com ve subratllant Càritas, el IMV és una política clau per a les persones en situació de pobresa i exclusió social, per la qual cosa resulta imprescindible incorporar en la norma les modificacions necessàries perquè la garantia de rendes mínimes sigui efectiva. Per a això és necessari escometre aquests canvis:

En relació amb la cobertura: ha d'incorporar a les persones que estan actualment excloses del IMV, com són els joves entre 18 i 22 (excepte excepcions) i les persones en situació administratives irregular o famílies amb algun membre en aquesta situació, a més de reduir l'extensió de les unitats de convivència a la família nuclear.

En relació amb les condicions d'accés: Per a la sol·licitud d'aquesta cobertura és necessari simplificar la tramitació i facilitar que les persones puguin fer amb assessorament i de manera presencial. Ha de modificar-se l'article 25, suprimint les inadmissions a tràmit, reduint els temps a 3 mesos –en una prestació d'urgència per manca d'ingressos, la celeritat en els temps és essencial—; motivar, conforme exigeix la llei, les denegacions; i incorporar l'assistència jurídica gratuïta per a les reclamacions prèvies. La situació de vulnerabilitat econòmica que genera la necessitat d'accedir al IMV ha de ser la del moment actual, per la qual cosa les excepcions contemplades per als anys 2020 i 2021 han de ser la norma general.

Sobre la suficiència: El IMV és clarament insuficient en la seva quantia i està pensant com un sistema format pel IMV com a sòl mínim i complementat per les rendes mínimes de les Comunitats Autònomes. En aquest sentit, és imprescindible que les CCAA mantinguin les seves rendes mínimes, fent-les complementàries amb el IMV.

Una mesura defensada per tots

La necessitat de dotar-se d'un sistema estatal de garantia de rendes mínimes per a les persones en situació de greu vulnerabilitat social és una mesura defensada, excepte casos aïllats, per totes les instàncies polítiques nacionals i europees, així com la necessitat d'introduir millores en la seva implementació.

Així, en el marc de la Unió Europea, les recomanacions del Consell de 2018 i 2019 assenyalaven que els sistemes de garantia d'ingressos mínims regionals presentaven disparitats en les condicions d'accés, la cobertura i la suficiència.

El Pilar Europeu de Drets Socials proclamat en la Cimera de Göteborg en 2017 estableix, per part seva, en el seu principi 14, que tota persona que manqui de recursos suficients té dret a una prestació de renda mínima adequada que garanteixi una vida digna. I la Carta social europea, en el seu article 13, es pronuncia en el mateix sentit.

A Espanya, es tracta d'una demanda que les organitzacions socials i del tercer sector ve reclamant des de fa anys.

I tant Càritas com la Fundació Foessa han reiterat públicament la urgència de la seva regulació a partir del seu contacte permanent amb la realitat de l'exclusió social, on es constata la necessitat de garantir aquesta protecció a les persones i les famílies que no tenen recursos, als integrants de la societat expulsada -els "descartats" als quals es refereix el **papa Francesc**- i a les víctimes de l'exclusió severa.